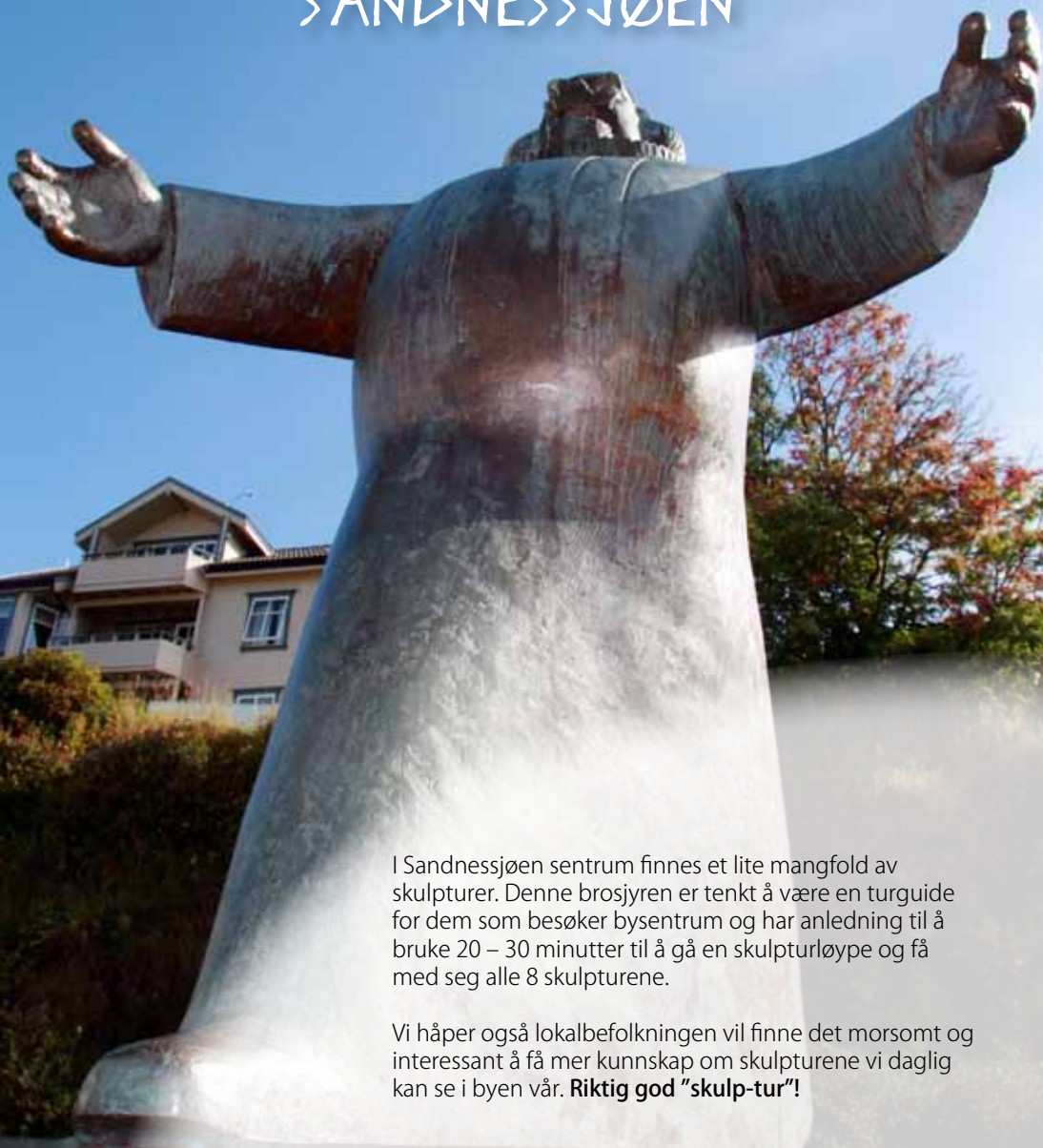

KULTUR FOR SKULPTUR

SANDNESSJØEN

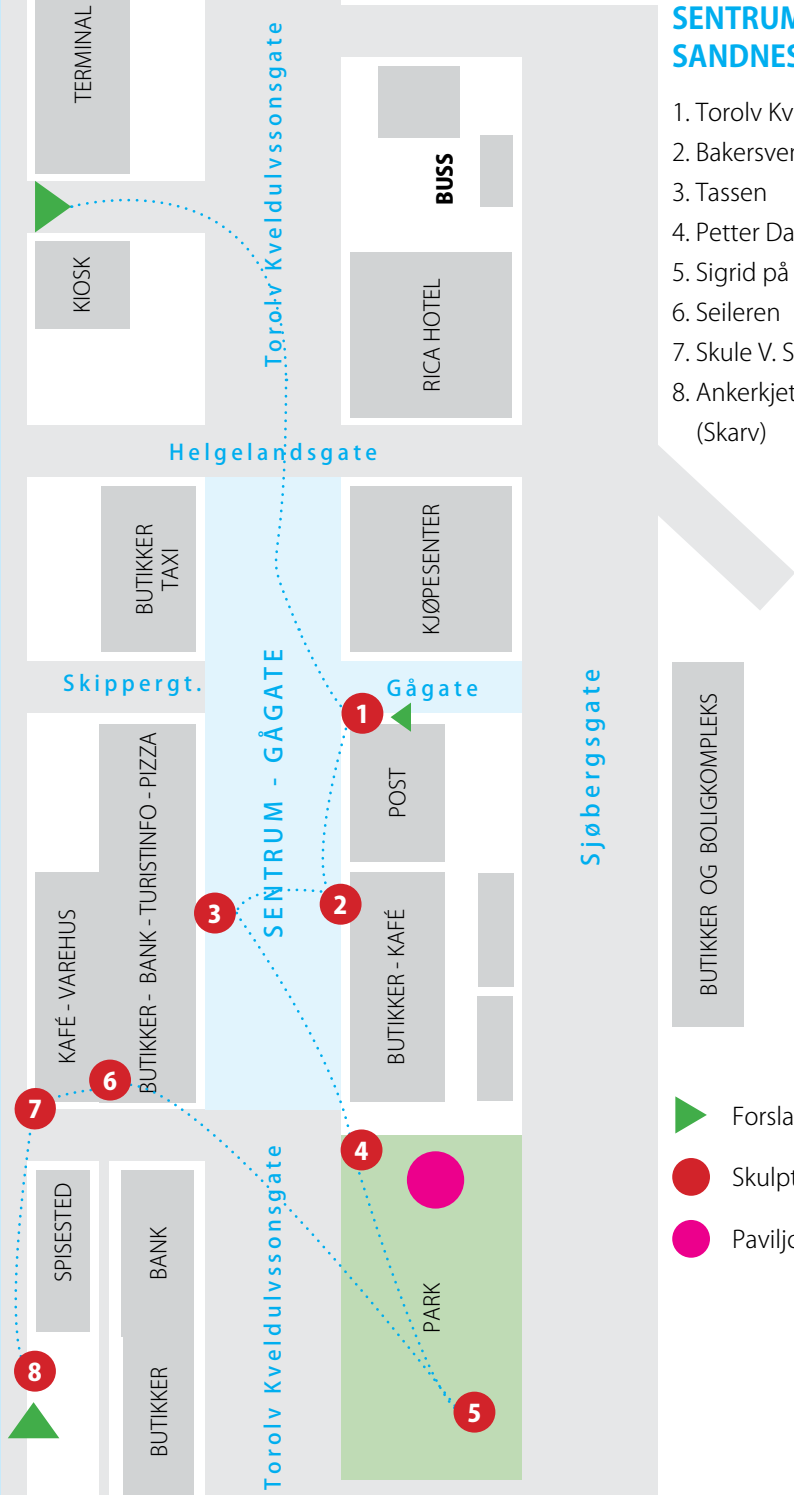
I Sandnessjøen sentrum finnes et lite mangfold av skulpturer. Denne brosjyren er tenkt å være en turguide for dem som besøker bysentrum og har anledning til å bruke 20 – 30 minutter til å gå en skulpturløype og få med seg alle 8 skulpturene.

Vi håper også lokalbefolkningen vil finne det morsomt og interessant å få mer kunnskap om skulpturene vi daglig kan se i byen vår. **Riktig god "skulp-tur"!**

GJESTEHAVN

SANDNESSJØEN HAVN

HURTIGRUTEKAIA

SENTRUM SANDNESSJØEN

1. Torolv Kveldulvsong
2. Bakersvenden
3. Tassen
4. Petter Dass
5. Sigrid på Sandnes
6. Seileren
7. Skule V. Storheill
8. Ankerkjettinglenke (Skarv)

 Forslag til startpunkt

 Skulptur

 Paviljong

1. Torolv Kveldulvsson

Sandnessjøen hedrer vikingen Torolv Kveldulvsson ved å ha en gate med hans navn. Byen har også en skulptur av denne kjente personligheten fra vikingetiden. Skulpturen av Torolv står like ved Posten og kjøpesenteret Skansen i byens gågate.

Hvem laget skulpturen

Skulpturen er laget av Arne Johan Vinje Gunnerud (1930 – 2007), norsk billedhugger. Gunnerud har laget utsmykninger både i inn- og utland. Rikshospitalet i Oslo, Universitetet i Bergen og de norske ambassadene i Tokyo og Lisboa er noen av stedene hvor hans kunstverk finnes.

Om Torolv Kveldulvsson

Hans far het Ulv, men folk flest kalte faren

for Kveldulv pga hans kveldsgretne humør, derav ble navnet til Kveldulvsson. Torolv (fødselsår ukjent) var gift med Sigrid Sigurdsdatter (Sigrid på Sandnes). Gjennom Egilssoga blir Torolv framstilt som høvding av en fremstående ætt og han var Harald Hårfagres lendmann. Sigrids gård på Sandnes var ekteparets bosted. Torolv ble drept i 890.

2. Bakersvenden

Dette er den ene av to treskulpturer som står i sentrum. Denne skulpturen står like ved en av byens kafeer i gågaten. Skulpturen heter "Bakersvenden".

Hvem laget skulpturen

Skulpturen er laget av en lokal billedhugger, Ståle Botn (f. 1945). Ståle Botn er billedhugger, forfatter og maler. Han henter mye inspirasjon fra vikingetiden både til sine skulpturer og i sitt forfatterskap.

Om "Bakersvenden"

"Bakersvenden" viser en ung gutt fra vikingetiden som bærer en korg med brød. Skulpturen ble avduket i 2002. Det er benyttet dansk alm som materiale. Alm er et meget hardt tremateriale etter å ha gjennomgått en tørkeprosess.

Utenfor inngangen til Helgeland Sparebank står en optimistisk figur - en liten gutt. Skulpturen heter "Tassen".

Hvem laget skulpturen

Solveyg Schafferer (f. 1928), norsk billedhugger, har laget "Tassen". Skulpturen kom til Sandnessjøen i 2008.

Om "Tassen"

Opprinnelig het skulpturen "Ut i naturen". Kanskje et navn gitt med tanke på at gutten har på sydvest og støvler. Skulpturen

"Tassen" finnes i 12 eksemplarer og står plassert utenfor bankens avdelinger på Helgeland. "Tassen" symboliserer imøtekommenhet, glede og optimisme. Banken ønsker å gi lokalsamfunnene oppmerksomhet i form av kunst som er til glede for allmennheten og laget av en respektert kunstner.

4. Petter Dass

På torget er det reist en statue av dikterpresten Petter Dass.

Hvem laget skulpturen

Billedhugger Skule Waksvik (f. 1927) har laget skulpturen av Petter Dass. Waksvik har laget flere skulpturer lokalisert i regionen her. Skule Waksvik har selv tilknytning til Helgeland da hans mor er fra Dønna.

Om Petter Dass

Petter Dass (1647 – 1707) var prest i Alstahaug fra 1689 og frem til sin død.

Gjennom presteutdannelsen kom han til Helgeland og ble etter hvert tildelt sognet med hovedsete på Alstahaug. Han hadde bl.a. sin utdanning fra universitetet i København. Han var gift og hadde to barn. Hans kone, Margrethe, var fra Vefsn. Sønnen Anders overtok presteembetet etter farens død.

Petter Dass har preget vår kulturhistorie gjennom sin diktning. Han har hatt en betydelig innflytelse på dansk/norsk litteraturhistorie. Informasjon om Petter Dass finnes på www.petterdass.no.

5. Sigrid på Sandnes

I parken står skulpturen av Sigrid Sigurdsdatter eller Sigrid på Sandnes som hun også kalles.

Hvem laget skulpturen

Bronseskulpturen er laget av Skule Waksvik.

Om Sigrid på Sandnes

Sigrid er en av svært få kvinner nevnt i

Snorres kongesaga. Hun levde rundt år 850. Hennes far, Sigurd Herse, var en velholden og kjent mann i datiden og eide storgården Sandnes på Alstenøya. Dette gav Sigrid en høy status bl.a. i datidens politiske føringer. Hun var enearving til gården Sandnes og bodde her med sin ektefelle Torolv Kveldulvsson. Sigrid var gift to ganger og begge gangene ble hun enke.

6. Seileren

Dette er den andre treskulpturen i sentrum. Skulpturen heter "Seileren" og står like ved Coop sitt varehus og Fjord Brygge (forretningsbygg).

Hvem laget skulpturen

Skulpturen er laget av Ståle Botn.

Om "Seileren"

"Seileren" ble avduket i 2005 og er en utsmykning til forretningsbygget Fjord Brygge. Skulpturen er inspirert av vikingseileren og oppdageren.

På kaia like ved Coops varehus står en byste av Skule Valentin Storheill (1907 – 1992). Storheill var sjømilitær offiser under 2. verdenskrig. Den lokale avdelingen av Norske Reserveoffiserers Forbund (NROF) ønsket å hedre minnet om Skule V. Storheill og fikk reist en byste av ham.

Hvem laget skulpturen

Bysten er laget av Skule Waksvik.

Om Skule V. Storheill

Storheill var født og oppvokst i Brønnøysund. Han deltok under de alliertes landgang i Normandie i 1944 med jageren "Stord". Etter krigens slutt var han sjef for Sjøforsvaret og gjorde en betydelig innsats

under utviklingen av totalforsvaret av Nord-Norge. Han har hatt en rekke internasjonale posisjoner i militær sammenheng. Fra 1958 var han øverstkommanderende for Nord-Norge. Han avsluttet sin militære karriere som direktør ved Forsvarets Høgskole (1967–69). Storheill ble tildelt utmerkelsen Krigskorset for sin innsats.

8. SKARV - Ankerkjettinglenke

Denne skulpturen står ved gjestehavna i Sandnessjøen. Det er en ankerkjettinglenke som står på en lav sokkel.

Hvem laget skulpturen

Initiativet kom fra den årlige "Båtmessa" i Sandnessjøen. Ankerkjettinglenken ble behandlet og klargjort som skulptur av Ruukki Constructions avdeling i Sandnessjøen.

Om ankerkjettinglenken

Dette er en gave fra oljeoperatøren BP. Skulpturen ble avduket i 2010 under åpningen av båtmessen.

Ankerkjettinglenken tilhører ankerkjettingen til produksjonsskipet "Skarv FPSO" som produserer olje og gass.

I august 2011 ankom det helt nye produksjonsskipet oljefeltet Skarv ca. 160 km. vest for Helgelandskysten. Her er det ankret opp og vil ha sin produksjon i mange år fremover.

Sandnessjøen kan by på enda flere skulpturer, det nevnes:

“Vindenes hus”

Ved fylkesvei 17 (FV 17) på vei til Sandnessjøen finner man “Vindenes hus” på første raste-plass etter Helgelandsbrua. Skulpturen er en del av “Skulpturlandskap Nordland” som er en utendørs samling av skulpturer i Nordland fylke. “Vindenes hus” er en 5 m. høy, sirkelformet skulptur utført i betong. Den ble avduket i 1994 og er laget av Sissel Tolaas (f. 1959). Som navnet “Vindenes hus” tilsier, er det vinden som har fokus og skulpturen har 12 propeller som fanger vinden fra alle retninger. Naturkreftene preserves i en hermetisk enhet, i følge kunstneren selv.

“Elgen”

“Elgen” er en bronseskulptur i full størrelse. Den står også ved FV 17 ca. 1 km. fra “Vindenes hus” på vei inn til Sandnessjøen. Skulpturen er plassert på Horvnesåsen og har nok lurt mang en forbipasserende i skumringstimen til å tro at en ordentlig elg står og skuer utover landskapet. Det er Skule Waksvik som har laget “Elgen”.

“Skipet”

Ved Øyvindsenteret (forretningsbygg) på Sandnes, like ved FV 17, kan man se monumentet “Skipet”. Utsmykningen forestiller et vikingskip og er ca. 8 m. vid, 4 m. høyt og laget i stein. Det er Ståle Botn som har laget “Skipet”.

Skulptur utenfor rådhuset i Alstahaug

Rådhuset i Alstahaug kommune ligger på Stamnes med flott utsikt over Alstenfjorden, ca. 1,5 km. fra bysentrum. Her står en skulptur som Arne Johan Vinje Gunnerud har laget. Gunnerud har også laget “Torolv Kveldulvsson” som vi ser i gågaten i Sandnessjøen sentrum. Om skulpturen ved rådhuset har et navn vites ikke.

Overlege Ragnvald Bakke

I vestibulen til Helgelandssykehuset Sandnessjøen står en byste av overlege Ragnvald Bakke (1886-1973). Bakke var en avholdt og populær lege som viste stort engasjement i sitt virke ved sykehuset. Han beskrives som kunnskapsrik og fremsynt. Bysten ble avduket i 2007 og er laget av Skule Waksvik.

Definisjoner

Skulptur: - av latinsk “sculpere” som betyr å hugge ut.

I kunstnerisk betydning er det et tredimensjonalt kunstverk.

Statue: - av latinsk “statua” som betyr en skulpturell avbildning av en skikkelse som regel menneske eller dyr.

Statuett: - en liten statue.

Byste: - en skulpturell avbildning av et hode.

• Utarbeidet av: HALD IKS (2011)
Med støtte fra Alstahaug kommune